

Red Suriname!

VERKIEZINGSPROGRAMMA

VHP 2020-2025

16 JANUARI
2020

“GEEF ONS UW VERTROUWEN EN WIJ GEVEN U EEN MOOI SURINAME TERUG”

Mr. Jagernath Lachmonstraat 130,
Paramaribo – Suriname,
Telefoon: 494497/463939
Email: info@vhp.sr
Website: www.vhp.sr
FB: www.facebook.com/VHP

VOORWOORD

Op 25 mei 2020 vinden de algemene, vrije en geheime verkiezingen plaats van de volksvertegenwoordigende organen. De kiezers beslissen dan aan welke partij zij alle zorg voor de toekomst van Suriname zullen toevertrouwen. De politieke partij de Vooruitstrevende Hervormings-Partij (V.H.P.) is op 16 januari 1949 opgericht en heeft vanaf toen haar bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van Suriname, zij in de oppositie of de coalitie.

De VHP streeft naar verhoging van de welvaart en het welzijn voor het Surinaams volk middels het ontwikkelen van een sterke, duurzame economische productiestructuur op korte en lange termijn, met zelfstandig opererende kleine en grote ondernemingen van particulieren en overheid. Wij willen gelijke kansen voor een ieder, op educatief, medisch, sociaal en cultureel gebied, waarbij recht en veiligheid voor alle personen en bedrijven in het land gewaarborgd zijn.

Suriname moet in dat proces een transformatie ondergaan van een leverancier van primaire grondstoffen in een natie van gediversifieerde industriële productie en dienstverlening, met moderne technologische kennis, duurzaam beheer van de natuur, en zorg voor een schoon milieu. Toekomstige generaties zullen de vruchten van deze inspanningen ook verder plukken. Duurzaamheid is voor de VHP één van de belangrijkste randvoorwaarden van ons politiek-maatschappelijk denken en handelen geworden.

In dit verkiezingsprogramma leest u wat de VHP wil bereiken bij verkregen regeerverantwoordelijkheid. Hiertoe is uiteraard uitgegaan van de Ideologie en de Grondbeginselen van de partij. Verdere uitwerking wordt gegeven in het Wederopbouwplan. Bij verworven regeerverantwoordelijkheid, zal via het “Meer jaren Ontwikkelings Programma”, de beleidsnota’s en de begrotingen per ministerie, meer gedetailleerde uitwerking plaatsvinden. Wij rekenen op uw ondersteuning van de VHP en van dit programma, en staan altijd open voor positieve bijdragen.

Paramaribo, 16 Jan. 2020

Chandrikapersad Santolehi
De Voorzitter van de VHP

Inhoud

Voorwoord

02 1. Inleiding

06 2. Programmalijnen

26 3. Districtenplan

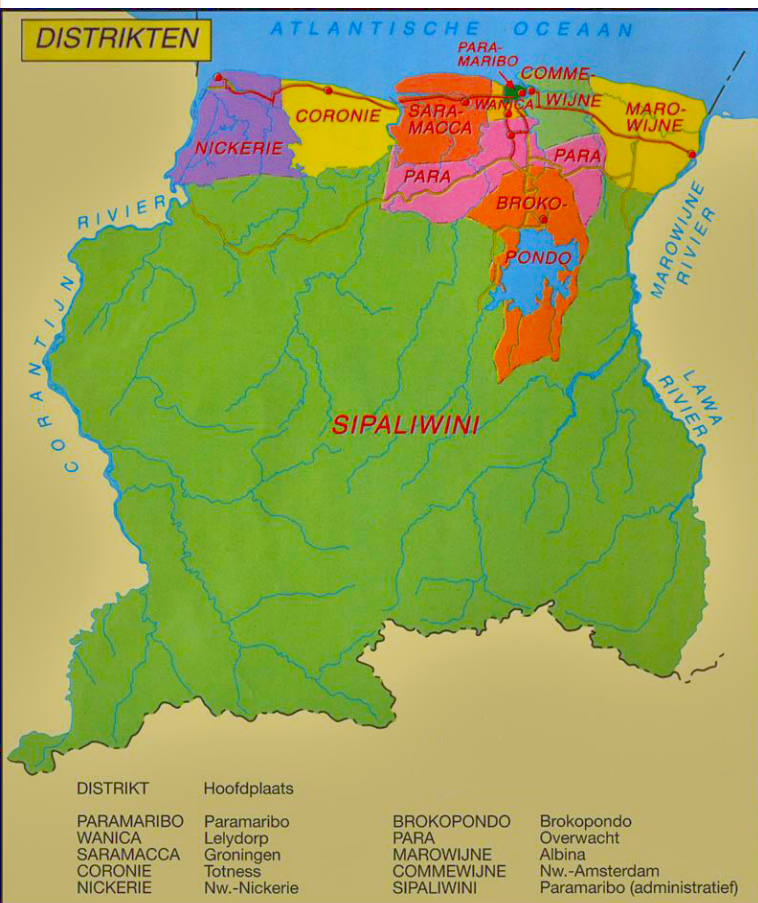
36 4. Jongeren en Gender

40 5. Wetgevingsplan

42 6. Financieringsplan

50 7. Tijdsplan

53 Slotwoord

01

1. INLEIDING

VHP

De Vooruitstrevende Hervormingspartij, VHP, streeft ernaar vanaf 25 mei 2020 regeerverantwoordelijkheid te dragen. Iedereen is bekend met de huidige slechte sociaaleconomische situatie. De VHP wil u met dit verkiezingsprogramma helpen een goede keuze te maken zodat u vooruitgaat in uw ontwikkeling samen met uw kinderen, uw families, en uw vrienden.

Suriname is een rijk land. Wij hebben diverse natuurlijke hulpbronnen. We hebben goud, olie, water, bos, biodiversiteit, landbouw, vis, cultuur, eten, en verschillende tropische vruchten en groenten. Wij hebben Surinaamse bedrijven die werk verschaffen aan vele Surinamers. We hebben Staatsolie, Afobakka stuwdam, TELESUR, EBS, SWM, en nog zoveel andere bedrijven die produceren. Ondanks al deze rijkdom zijn wij als Surinamers armer geworden, dankzij het beleid van de Regering 2015-2020. Er is verkeerd beleid gevoerd, er is een verspillend beleid gevoerd, er zijn verkeerde keuzen gemaakt en corruptie viert hoogtij. De rijkdommen zijn niet bij u gekomen, maar bij een heel kleine groep politici en hun vrienden en familie, en deels verpand aan buitenlanders

De VHP biedt u kansen, de VHP biedt u een beter Suriname. De problemen kunnen allemaal opgelost worden. Maar daarvoor moet deze regering als eerste vervangen worden. Dit desastreus beleid moet onmiddellijk gestopt worden. De regering die komt na 25 mei 2020 zal moeten opkomen voor de belangen van het volk. Wij gaan de goud- en olie inkomsten gebruiken voor het waardevast maken van de salarissen, de pensioenen, de AOV, belastingvermindering voor loon trekkers en kleine ondernemers, stabilisatie van de economie, de prijzen en de US\$ wisselkoers. Kortom, uw koopkracht moet verbeteren, uw geld moet meer waarde krijgen. Suriname moet financieel-economisch en sociaal-

maatschappelijk weer sterker en weerbaarder worden gemaakt. Er moeten sterke burgers komen en sterke gezinnen. Wij hebben kapitaal nodig zodat buurten en ressorten weer leefbaar en veilig worden, en recreatief en sociaal met elkaar bezig kunnen zijn. Wij willen hebben dat ouders van 1 baan kunnen voldoen aan de behoeften en geen 2-3 banen per dag waarbij ze hun gezin of kinderen verwaarlozen. Wij gaan onrechtmatig verkregen vermogens (geld, concessies, grond en overige bezittingen) met toepassing van wet- en regelgeving terugvorderen, terughalen dan wel strafrechtelijk aanpakken, zodat we deze middelen kunnen inzetten voor het volk.

“Geef ons uw vertrouwen en wij geven u een mooi Suriname terug”

Het veiligheidsgevoel moet terug keren met een dienstbaar en zichtbaar Politieapparaat. Wij gaan buurtwachten en buurtmanagers weer introduceren, omdat wij willen dat de burger weer veilig slaapt. Wij gaan de jongeren die in de criminele wereld actief zijn of hun tijd verdoen op de hoeken van straten, moeten helpen aan een nieuwe toekomst via korte scholings- en begeleidingstrajecten.

Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van de mens en voor armoede bestrijding. Wij komen met gratis onderwijs voor jongeren tot 18 jaar. Er komt talent onderwijs (z.a. sport, kunst, zang, muziek), marktgericht onderwijs en vakopleidingen (z.a. kappers opleiding, nagelspecialisten opleiding, landbouwer, bouwvakker) en naschoolse begeleiding voor schoolkinderen. Wij streven ernaar dat jongeren met een opleiding een goede baan kunnen vinden en hun eigen toekomst kunnen opbouwen, buiten de criminele wereld. Wij gaan beginnen met registratie van alle werkzoekenden jongeren en zorgen voor een overbruggingssubsidie zodat zij een verkorte opleiding kunnen volgen en direct kunnen starten met een werk of een eigen bedrijfje.

Jongeren vanaf 18 jaar zullen in aanmerking komen voor een bouwkaftel, vrije medische behandeling en zoals eerder vermeld gratis onderwijs. Er komen woningbouwprojecten, er zullen gronden worden vrijgemaakt, er zullen private woningen worden gebouwd, alles met nutsvoorzieningen en weginfrastructuur. Mensen die financiële hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van o.a. het Woningbouwfonds.

Dit fonds zal constant worden aangevuld met middelen van de goud en olie-inkomsten. De gronden boedelprobleem gaan we via wetgeving spoedig oplossen, zodat burgers weer zekerheid hebben. Hieronder vallen ook zaken als verlenging erfpacht, grondconversie, en het grondrechtenvraagstuk. Overdracht van grond aan kinderen of nabestaanden wordt makkelijker en goedkoper.

Ook de senioren burgers en mensen met een beperking zullen een waarde vast inkomen krijgen en goedkope huisvestingsmogelijkheden. Er zullen nieuwe typen deeltijdse arbeidsplaatsen worden gecreëerd voor hen die ingezet willen worden in het arbeidsproces. Elke burger, jong als oud, moet recht hebben op goede medische zorg, maar ook betaalbare toegang tot die zorg en betaalbare medicijnen.

Voor degenen die het niet kunnen betalen, zal de overheid inkomen. De toekomst van de jeugd, de toekomst van alle senioren burgers, de toekomst van mensen in nood en mensen met een beperking, moet weer gegarandeerd zijn.

Lokale investeerders in Suriname gaan bijzondere voorzieningen krijgen, zodat ze snel kunnen produceren, en werkgelegenheid kunnen creëren, deviezen kunnen verdienen, en daarmee kunnen helpen aan stabilisatie van de economie en de valuta wisselkoersen. De economie moet versterkt worden, zodat we Suriname duurzaam ontwikkelen. Ook startende jonge ondernemers zullen in aanmerking komen voor soepele voorzieningen z.a. goedkoop kapitaal uit een fonds voor kleine bedrijven, met goede begeleiding, waar nodig grond of kantoorruimte, nutsvoorzieningen, en een belastingvrije periode. Voor buitenlandse investeerders komt er een speciale regeling, waarbij men vooral in niet traditionele sectoren moet investeren.

De voorwaarden zullen geschapen worden om te investeren, te produceren en te exporteren, voornamelijk in de agrarische productie en verwerking, natuurbeheer, mijnbouw, toerisme en de dienstensector (met toepassing van ICT). De Overheid zal worden omgevormd tot een voorwaardenscheppende en goed op elkaar afgestemd geheel. De Sustainable Development Goals (SDGs), internationale verdragen, het buitenlands beleid en het diasporabeleid zullen meer dan ooit invulling krijgen. Wij gaan ook de nodige maatregelen moeten nemen tegen klimaatverandering en zeespiegelstijging. In dit kader zal de nieuwe ruimtelijke ordening, de inrichting van nieuwe steden inclusief infrastructuur een grote uitdaging worden.

Ons doel met dit verkiezingsprogramma en uw ondersteuning is, de slechte tijden omzetten in mooie tijden. Het zullen tijden zijn van hard en eerlijk werken met sterke en kundige leiders, capabele ministers, die ervoor kiezen volledig ten dienste van het volk te staan. Deze daadkrachtige leiders zullen een Suriname creëren, waarin het plezierig en veilig is om te vertoeven en waar u zich gelukkig en waardig voelt. Een Suriname, waar we trotser op mogen zijn en een voorbeeld is voor de wereld. Een voorbeeld voor éénheid, vreedzaamheid, tolerantie, saamhorigheid, vrijheid, ontwikkeling in een multi-etnische en multireligieuze, maar zeker ook, een rechtvaardige samenleving. Voor de VHP is iedere Surinamer belangrijk.

De VHP gaat Suriname naar grotere hoogten brengen. De VHP gaat voor een nieuwe toekomst voor alle Surinamers. De VHP zal met een regering komen voor Surinamers bestaande uit Surinamers. Een regering met daadkracht en geloofwaardigheid. Een regering die doet wat zij schrijft, een regering die doet wat zij zegt, een regering die doet wat zij beloofd. Het is nu de tijd om op 25 mei 2020 de juiste keuze te maken. U moet kiezen voor een betere toekomst, die wij samen gaan realiseren.

02

2. PROGRAMMALIJNEN

2.1. DE VHP WIL GEZONDE, VERANTWOORDELIJKE EN STERKE BURGERS

De kracht van een samenleving wordt bepaald door zijn burgers. Een sterke samenleving heeft gezonde, goed opgeleide en verantwoordelijke burgers. Verantwoordelijk burgerschap zal gestimuleerd worden via de school, de buurt en de media, zodat wij elkaar meer gaan ondersteunen. Wij mogen geen burgers verliezen die onnodig ziek zijn, vanwege gebrek aan voorlichting, medicijnen, deskundige behandeling, of geld.

Elke burger wil betaalbare en toegankelijke medische hulp. Goede volksgezondheid en garanties voor betrouwbare eerste en tweede lijn gezondheidszorg in het land zijn belangrijk. De VHP streeft ernaar om een groot medisch centrum met daaraan gekoppeld een streek/regionaal ziekenhuis en kleinere/middelgrote gezondheidscentra te bewerkstelligen in elk district rekening houdend met de bevolkingsdichtheid en het epidemiologisch profiel.

De VHP gaat voor doelmatige bescherming van de volksgezondheid door de overheid, en versterking van de daartoe bevoegde instituten en zal extra aandacht voor steun en verzorging t.b.v. burgers met een beperking, en de "senioren" moeten geven. De VHP wil meer gaan investeren in de preventieve zorg. Mensen die minder ziek worden moeten beloond worden met een korting of incentive op b.v. hun ziektekosten verzekeringspremie.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 Er komen programma's voor "goed burgerschap" op school, in elke buurt en via de media. Hiermee kan men nieuwe kennis en vaardigheden opdoen om problemen samen op te lossen en elkaar te ondersteunen, terwijl men de rechten en belangen van anderen blijft respecteren.
- 02 Basiswet Zorgverzekering evalueren en aanpassen. De daarbij behorende Zorgraad en het Uitvoeringsorgaan meer bevoegdheid toekennen en beter inzetten. Zorgen dat alle noodzakelijke medicijnen beschikbaar en betaalbaar zijn, en de gezondheidszorg voor iedereen toegankelijk is en blijft.
- 03 Grote prioriteit geven aan preventie van ziektes middels voorlichting en gedegen Public Health beleid. Dat omvat ook drugspreventie en suicide preventie inclusief een detectiesysteem en een hulplijn.
- 04 Acht Geïntegreerde Praktijk-Eenheden opzetten bij verschillende ziekenhuizen, waarbij de aanpak van chronische ziekten beter wordt geregeld.
- 05 Reguleren en stimuleren van productie van Surinaamse natuurgenees-middelen industrie middels goed onderzoek, een sterke medische faculteit en geavanceerde laboratoria.

2.2.DE VHP WIL STERKE GEZINNEN MET GOEDE SOCIALE VOORZIENINGEN

Elke burger moet kunnen werken en verdienen, en in zijn levensonderhoud kunnen voorzien. De burger moet niet afhankelijk zijn van de overheid, maar voldoende mogelijkheden hebben om voor zichzelf te zorgen. Elke burger moet zijn huisvesting kunnen opzetten of betalen, en moet toegang hebben tot nutsvoorzieningen zoals elektriciteit, water en telecommunicatie. Elke burger moet in een veilige, sociaal en milieuvriendelijke omgeving wonen en voldoende ontplooiingsmogelijkheden hebben in zijn omgeving zoals toegang tot onderwijs, sport en zorg. Elke burger behoort met zijn kennis en kunde mee te helpen aan de ontwikkeling van Suriname. De VHP gaat er alles aan doen opdat we sterke burgers kunnen worden.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 Er komt een Microkredieten programma, waarbij buurten en organisaties kleine projecten kunnen indienen en zelf uitvoeren, en een Sociaal Investeringsfonds voor versterking van basisorganisaties en NGO's.
- 02 Er komt een Huisvestingsplan en een Woningbouwfonds voor sociale woningbouw, waarbij degenen die een huis willen bouwen terecht kunnen voor grond en een lening.
- 03 Er komt een armoedebestrijdingsprogramma met een Sociaal Vangnet om armoede terug te dringen. Een Noodfonds voor noodgevallen (bijv. brandslachtoffers, verkeersslachtoffers, e.d.). Daarnaast worden bestaande sociale uitkeringen (AKB, AOV, FB, e.d.) effectiever gemaakt.
- 04 Evaluatie van de pensioenen en pensioenfondsen en treffen van maatregelen om deze duurzamer te maken.
- 05 Er komen sociale programma's in ressorten om vrouwen- en kindermishandeling, drugs-alcohol gebruik onder jongeren, prostitutie, en tienerzwangerschap te verminderen.

2.3.DE VHP WIL VEILIGE EN PRETTIGE BUURTEN MET MEER SOCIALE CONTROLE

Iedere burger in Suriname wenst rustig en veilig te wonen in zijn eigen woning zonder geluids-, verkeers-, water-, vuil en andere overlast. De woonomgeving moet ook goed bereikbaar zijn. Immers, een goede verplaatsbaarheid van personen, en een gezonde woon- en leefomgeving zorgen voor optimale werk- en studieprestaties, en minder stress. Aan de basis hiervan ligt een goed ruimtelijk ordeningsbeleid, met onderwijs en recreatiemogelijkheden, goede wegen en afwatering, optimaal openbaar vervoer, gezond drinkwater, elektriciteit en internet. De VHP zal de openbare ruimte effectiever gebruiken. De VHP zal de knelpunten in het huidige wegennet oplossen en gaat voor meer parken en groene zones. Een grote zorg is de bescherming van Surinamers in de kuststrook i.v.m. zeespiegelstijging. De VHP gaat voor groene bescherming van de kust omdat de biodiversiteit ook behouden moeten worden. Waar er een dreigend gevaar heerst zullen harde maatregelen moeten worden genomen voor kustbescherming. De VHP gaat woon- en productiegebieden stimuleren naar hoger gelegen gebieden via ruimtelijke ordeningswetgeving.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 De buurtontwikkeling wordt i.s.m. de bewoners serieus aangepakt, zodat buurten veiliger worden, met voldoende recreatiefaciliteiten, voetpaden, e.d.
- 02 Het Openbaar Vervoer moet aantrekkelijker worden met betere verbindingen en bus terminals.
- 03 Er komt een Nationaal Verkeersplan, zodat knelpunten worden opgelost en het verkeer veiliger wordt. Daarbij moet het aantal verkeersslachtoffers binnen drie jaar met de helft zijn teruggebracht. Ook een tweede brug over de Surinamerivier en een veerverbinding geoperationaliseerd, terwijl gevaarlijk en zwaar verkeer via speciale routes moet rijden.
- 04 Woonbuurten en openbare ruimten moeten schoon zijn en geen ziektes verspreiden. Daarom zal de vuilophaal en vuilverwerking goed aangepakt moeten worden, inclusief gescheiden vuilophaal.
- 05 De landelijke ruimtelijke planning wordt verbeterd met onder andere bestemmingsplannen, zodat niet iedereen overal van alles kan doen en het wonen gescheiden wordt van productie. Hierdoor kan de infrastructuur (met nieuwe wegen, bruggen, kanalen, voet- en fietspaden, e.d.) beter gepland en uitgevoerd worden.

2.4.DE VHP WIL GOED DRAAIENDE SCHOLEN, MET MEER ONTPLOOIINGSMOGELIJKHEDEN VOOR DE JEUGD

De armoede in Suriname hangt nauw samen met de lage kwaliteit van het onderwijs en het feit dat niet iedereen gelijke kansen heeft. Wij willen gratis onderwijs dat aan alle kinderen kansen biedt om hun talenten en ambities te ontplooiën, ongeacht hun herkomst, sekse of sociale klasse. Daarom gaan we werken aan doelmatige en rechtvaardige spreiding van schooltypes en scholen, optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs in de verafgelegen gebieden/districten, inclusief nieuwe onderwijswetgeving, modernisering van alle scholen in alle districten en op alle niveaus, en zorgen voor voldoende materiële middelen en ICT-onderwijs voor alle schooltypes. De opzet en oprichting van een technologisch platform voor afstandsonderwijs (distance-learning) en de bevordering van vormen van levenslang leren (life-long-learning) zullen worden aangepakt. Wij gaan onderwijsmogelijkheden uitbreiden voor mensen die talent hebben, mensen die marktgericht willen studeren. Drop-outs krijgen nieuwe mogelijkheden. Dit alles zal in een nieuw onderwijsplan worden vervat.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 Scholen zullen worden gescreend op leerlingvriendelijke kenmerken. Er komen betere studievoorzieningen voor schoolkinderen en studenten.
- 02 De positie van de leerkrachten zal versterkt worden. Gekwalificeerde leerkrachten voor het binnenland zullen een dusdanige toeslag krijgen dat zij er graag naar toe willen.
- 03 Het onderwijs zal vrij zijn d.w.z. geen extra kosten voor ouders of leerlingen. Vanaf VOJ niveau zal studiefinanciering gegeven worden aan studenten van alle districten.
- 04 Er zal een landelijk sport- en recreatiebeleid worden ontwikkeld tot op ressort niveau.
- 05 Er komt meer aandacht voor vak- en beroepsonderwijs, terwijl ook het hoger onderwijs wordt versterkt zodat technologie, innovatie en ondernemerschap belangrijker worden op scholen

2.5. DE VHP WIL MEER PRODUCTIEVE BEDRIJVEN MET VOLDOENDE WERKGELEGENHEID

Het zorgen voor voldoende werkgelegenheid voor jongeren die van school komen vormt een grote uitdaging. De overheid kan niet veel mensen meer opvangen en dus zullen de bedrijven voor de werkgelegenheid moeten zorgen. Suriname staat op de 162e plaats in de wereld v.w.b. het doen van zaken, terwijl Jamaica bijvoorbeeld op de 71e plaats staat. De komende jaren zal Suriname een grote inhaalslag moeten maken richting verhoging van de productiviteit in alle sectoren voor de lokale behoeften en voor de export. Er zijn sectoren die zonder meer potentie voor groei hebben zoals de agrarische sector en agro-industrie, toerisme, dienstverlening (ICT), kleine industrie, mijnbouw, energie, e.a.

Belangrijk is dat het opzetten van nieuwe bedrijven wordt vereenvoudigd en ondersteund door snelle afgifte van vergunningen, installatie van nutsvoorzieningen, makkelijke kredieten, een vlot en transparant belastingsysteem, fiscale maatregelen en andere zaken die het doen van zaken belemmeren. De VHP zal gunstige productievoorzieningen garanderen, vooral voor startende ondernemers en jongeren, zoals goede infrastructuur, beschikbare grond en watervoorziening, belastingfaciliteiten zoals vrijstelling c.q. mogelijke vermindering van invoerrechten op kapitaalgoederen en inputs, w.o. machines en meststoffen. Micro-, kleine- en middelgrote bedrijven verschaffen de meeste werkgelegenheid en zullen gefaciliteerd worden middels een speciaal fonds met begeleiding van de ondernemers en marktonderzoek. De VHP wil dat zoveel als mogelijk bedrijven zich ontwikkelen tot op internationaal niveau met certificering.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

01

Ondernemers en exportbedrijven in Suriname zullen incentives krijgen om de productie/export te vergroten en banen te creëren middels de ontwikkeling van nieuwe afzetmarkten en toegang tot kredieten.

02

In goed overleg met het bedrijfsleven komt er een nieuw ondernemingsbeleid voor investeerders: de 10 thema's voor "ease of doing business" zullen worden aangepakt.

03

Investeren in ICT infrastructuur voor ondernemerschap en productie zal verder worden ontwikkeld.

04

Micro-, kleine- en middelgrote bedrijven zullen gefaciliteerd worden middels een speciaal fonds met begeleiding van de ondernemers en marktonderzoek. Ook dienen er fiscale voordelen te zijn voor startende ondernemers.

05

Vergunningen voor grond, mijnbouw, visserij, landbouw en andere vergunning gebaseerde aanvragen voor productie, industrie, en de bouw, worden transparant gemaakt en worden binnen 3 maanden afgehandeld; zowel voor lokale als internationale investeerders.

2.6.DE VHP WIL EEN STERKE EN GROEIENDE ECONOMIE

Herstel van de financiële stabiliteit, bescherming van de waarde van de Surinaamse munteenheid, en goede controle op herkomst van het geld. Daarmee herwinnen van het vertrouwen in binnen- en buitenland in het financieel-monetair systeem. We zullen de overheidsuitgaven moeten brengen naar een doeltreffend niveau en de inkomsten verhogen, zonder dat dit de koopkracht van de burger verder aantast.

De VHP gaat de binnen- en de buitenlandse schulden herschikken en de nationale verdien capaciteit verhogen, met het oog op een meer rechtvaardige verdeling van het nationaal inkomen. We gaan een gezond economisch- en investeringsklimaat scheppen, ten eerste voor de lokale ondernemers, en ten tweede voor bonafide buitenlandse investeerders. De actieve import en stimulans van geavanceerde technologieën, techniek, kennis en kunde, en innovatie ter verbetering van efficiëntie, en de creatie van hoogwaardige arbeidsplaatsen moet versneld plaatsvinden. Wij streven naar een zo hoog mogelijke opbrengst bij de exploitatie van onze natuurlijke hulpbronnen. De uitgifte van gronden aan de burgers, de producenten en investeerders (zoals visgronden, landbouwgronden) moet gekoppeld worden aan concrete plannen ter voorkoming van speculatie. Diversificatie van de economie zodat de afhankelijkheid van de mijnbouwinkomsten vermindert.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 In overleg met ondernemers en banken zorgen voor een gezond financieel- en economisch klimaat, en een stabiele wisselkoers.
- 02 Herschikking van de staatsschulden.
- 03 Een rechtvaardig belastingsysteem introduceren, waarbij de loontrekkers niet de grootste lasten dragen.
- 04 Een aantal wetten voor stimulering van de economie dringend aanpassen z.a. investeringswet, belastingwet, toerisme wet.
- 05 Aantrekken van goedkoop, extra, kapitaal bij:
 - internationale financieringsinstellingen met betere voorwaarden, en
 - diasporagemeenschappen zgn. diasporafonds voor investeringen.Hiermee kunnen lagere rentes verleend worden of kan men aandelen in lokale bedrijven kopen (joint ventures) i.p.v. geld lenen.

2.7.DE VHP WIL EEN ECOLOGISCH DUURZAME EN MILIEUVRIENDELIJKE OMGEVING

Iedere burger heeft het recht op een evenredig aandeel in de schaarse natuurlijke hulpbronnen, nu en in de toekomst. De economie staat in dienst van het milieu en van het welzijn, en het geluk van de mens. Suriname is gezegend met veel natuur en biodiversiteit, waar wij trots op mogen zijn. De balans tussen economie, sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling, maar ook vanwege klimaatverandering, vraagt om scherpe politieke keuzes voor onder andere duurzame landbouw, duurzame natuurontwikkeling, milieuvriendelijke mobiliteit (auto's op elektriciteit i.p.v. benzine tegen 2028) en duurzame energieproductie.

De VHP is voorstander van meer zonne-energie en gaat de waterkracht mogelijkheden herbekijken ten behoeve van het Afobakka stuwmeer. We gaan de goudsector en de houtsector in het belang van de natuur en de inkomsten, moeten herstructureren en ordenen. De groene politiek zal ervoor zorgen dat voedsel, natuur, recreatie, toerisme, zorg, schone lucht, e.d. binnen bereik van iedereen zijn en dat wij er tegelijk goed aan verdienen. De VHP zal bewust omgaan met onze natuur en een prettige leefomgeving stimuleren zodat Suriname ook leefbaar zal zijn voor generaties na ons. Wij willen de natuur industrie vooral inzetten voor de binnenlandbewoners om hun eigen verdien capaciteit te verhogen en te kiezen voor een duurzamer bestaan.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

01

De verdien capaciteit van de natuur, biodiversiteit en ecosystemen worden een belangrijk onderdeel van de groene economie van Suriname bijv. onderzoek en productie van natuurgeneesmiddelen, verkoop van CO2 certificaten, duurzaam bosbeheer, productie van niet-houtproducten uit het bos (zoals podosirie, olie en vetten), e.d.

02

Er komt een landelijk programma voor duurzame agro productie.

03

Er komt een herstelprogramma voor de natuur (bossen binnenland; mangrove bossen kust, kwikvervuiling, landverniëting binnenland) i.v.m. klimaatverandering c.q. zeespiegelstijging.

04

Milieuvriendelijke projecten zullen worden gestimuleerd z.a. zonne- energie, bio energie, hydro energie, eco- en agrotourisme, het terugdringen van plastic gebruik en stimuleren van de groene technologie.

05

Wetgeving zal worden aangepast om onze natuurlijke hulpbronnen duurzamer te beheren z.a. mijnbouwwet, milieu- en natuurwet, kustwet, waterwet, verdere instelling product- en waterschappen (z.a. rijst, visserij, melkvee, pluimvee, groente- en fruit)

2.8.DE VHP GAAT VOOR POLITIEK BESTUURLIJKE VERNIEUWINGEN EN STERKE INSTITUTEN

De VHP wil een overheid die volkomen garant staat voor het volksbelang. Dat betekent dat de overheid de eindverantwoordelijkheid draagt voor de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van belangrijke algemene voorzieningen zoals onderwijs, gezondheidszorg, nutsbedrijven, volkshuisvesting en openbaar vervoer. De VHP zal moeten gaan naar een meer efficiënte en effectievere organisatie van het overheidsbestuur en decentralisatie van het bestuur.

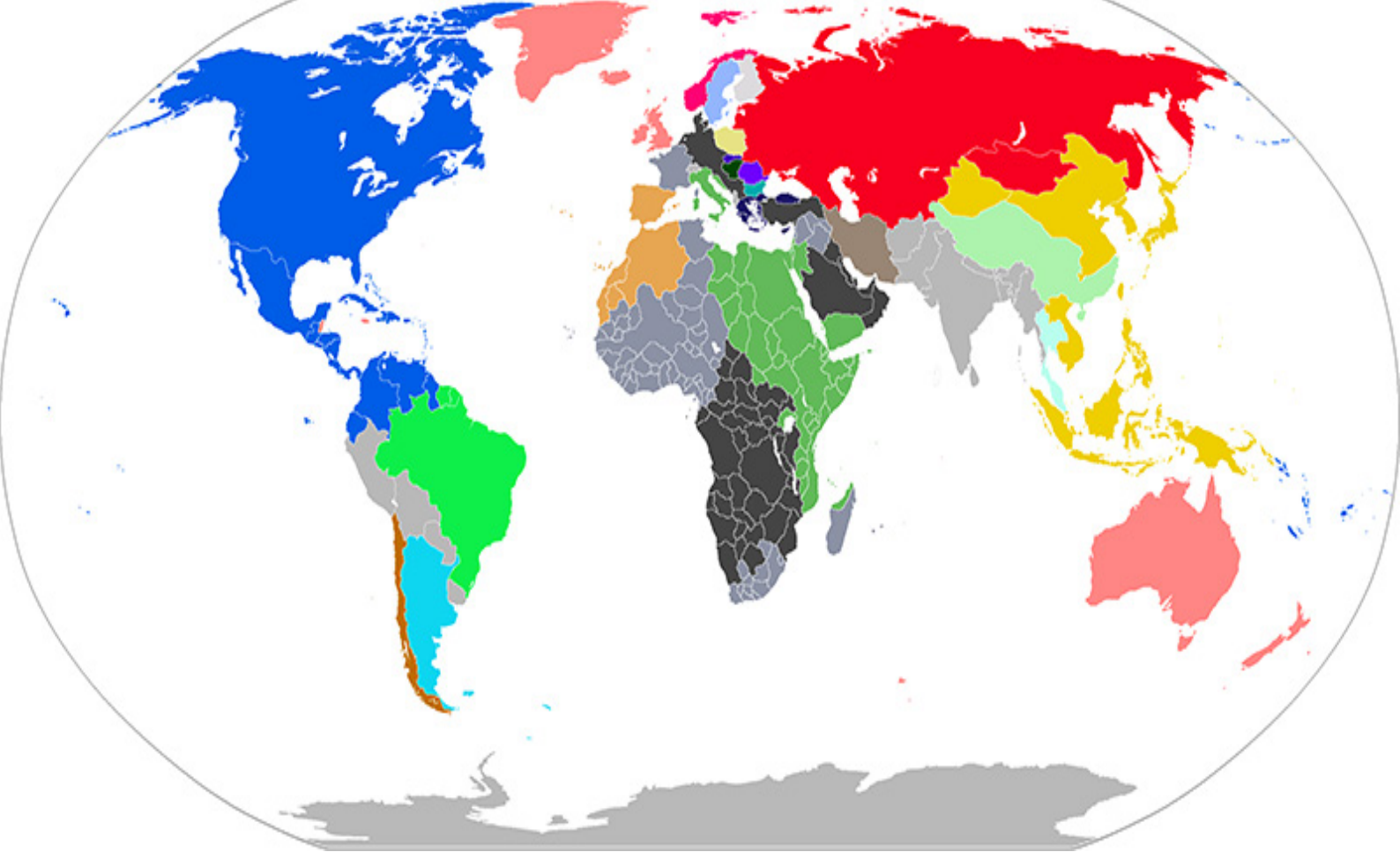
De afgelopen jaren zijn vele instituten vrij bewust verzwakt doordat ze niet voldoende middelen en/of personeel hebben gekregen. Ook zijn de rapporten van diverse instituten niet of nauwelijks behandeld. Dit betekent dat centrale diensten zoals de politie, Planbureau, ABS, Rekenkamer, e.d. hun taken niet voldoende kunnen uitvoeren. Zulke instituten moeten zonder meer versterkt worden.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 Er komt een Wet Openbaarheid van Bestuur, een wet op politieke ambtsdragers en de verdere implementatie van e-Government.
- 02 Er komt een modern overheidsapparaat en infrastructuur, met duidelijke taken en klantvriendelijke en effectieve dienstverlening naar de burgerij, de samenleving en de private sector z.a. ondernemers, investeerders (One Stop Idea)
- 03 Er komen multifunctionele en geïntegreerde dienstencentra van de overheid voor burgers in elk district of ressort.
- 04 Het ressort- en districtsbestuur wordt serieus aangepakt in het kader van de decentralisatie van overheidstaken naar districten. De ressortraden en districtsraden krijgen ondersteuning om hun werk zo goed mogelijk te doen.
- 05 Institutionele versterking en waar nodig depolitisering van o.a. Rekenkamer, Planbureau, Belastingdienst, CLAD, PG, OM, KPS, leger, douane, brandweer, NIMOS, NCCR, INVESTSUR, ABS, SBB, BOG, ADRON en diverse andere nieuw op te zetten instituten z.a. het voedselveiligheidsinstituut.

2.9.DE VHP WIL EEN OVERHEID ALS BETROUWBARE PARTNER

De VHP is de mening toegedaan dat goed bestuur de belangrijkste bepalende factor is bij de ontwikkeling van Suriname. Deskundige en rechtvaardige instituties (DNA, regering, onafhankelijke rechterlijke macht en monetaire autoriteiten) bepalen er de kracht en de kwaliteit van, en daarmee het vertrouwen in het bestuur. We willen dat bestuurders herkenbaarder en toegankelijker worden. De VHP wil een bindend en betrouwbaar bestuur volgens de normen van “goed bestuur”. Het is van groot belang dat mensen zich aangehoord en gerespecteerd voelen in hun publieke dienstverlening.

Een betrouwbare overheid staat voor integere en van onbesproken gedrag zijnde politici en ambtenaren. Integriteit is voor de VHP een centraal thema. De VHP wil gezag rehabilitatie van het gezag van de overheid. De samenleving is gebaat bij een overheid die staat voor haar taak en daarmee ook respect afdwingt door o.a. daadkracht, besluitvaardigheid en visie. Dat vraagt om integriteit en betrouwbaarheid bij iedereen die binnen het overheidsapparaat werkzaam is. Bij de overheid dient meer aandacht te komen voor: resultaat- en kostenbewustzijn, responsiviteit, dienstverlening en klantgerichtheid, prestatiebegroting, prestatienormen, marktgerichtheid, zuinigheid en budgetdiscipline, human resource management, informatisering, voortgangscntrole en evaluatie van output en resultaten.

De overheid dient ook in haar buitenlandse beleid betrouwbaar te zijn en te blijven. Het contact met buurlanden is en blijft heel belangrijk. Daarnaast is het contact met zowel oude als nieuwe bevriende naties belangrijk en moet dat gebaseerd zijn op wederzijds respect en wederzijds voordeel. De relatie met Nederland moet hersteld worden met streven naar visumvrij reizen. Het contact met de Surinaamse diaspora in Nederland, de Antillen, Frans Guyana en de Verenigde Staten dient goed onderhouden te worden, vanwege de familiebanden, de ondersteuning die zij altijd gegeven hebben (geldtransfers en pakketten), inkomsten uit toerisme, investeringen, en expertise.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

- 01 Ontwikkeling van de contouren van de nieuwe overheid en het instellen van een Ombudsbureau met mandaat dat klachten van de burgers snel behandelt.
- 02 Opstellen Plan Public Sector Reform en een kerntakendiscussie over overheidstaken en uitvoering.
- 03 Een goed doordacht diasporabeleid en het opzetten van een diasporaplatform.
- 04 Campagne gericht op internationale verbetering van het negatieve imago van de Republiek Suriname, en herstel van samenwerking met bevriende naties/landen waaronder Nederland, Frankrijk, Brazilië, Guyana. Buitenlandse posten/vertegenwoordigers/ambassades zullen meer ingezet worden voor economische diplomatie om investeerders aan te trekken en de nationale doelen van Suriname te helpen uitvoeren.
- 05 Als betrouwbare partner en in het belang van de exportbevordering zal het EPA verdrag worden geratificeerd.

2.10. DE VHP WIL EEN RECHTVAARDIGE EN HARMONISCHE SAMENLEVING MET EERLIJKE LEIDERS

De VHP staat voor handhaving van de democratische rechtsstaat en de fundamentele rechten en vrijheden van de mens. Wij willen een onafhankelijke Rechterlijk Macht. Wij staan voor, handhaving van de nationale en lokale veiligheid. Handhaving van de vrijheid van godsdienst en de vrije uitoefening van godsdienst, handhaving van de vrijheid van politieke partijvorming, politieke meningsuiting en de vrije meningsuiting. Onze samenleving is veelkleurig en alle groepen moeten in harmonie met elkaar leven, zonder discriminatie.

De leiders van het land dienen vooral eerlijk en rechtvaardig te zijn en zich in te zetten voor het algemeen belang. De leiders moeten goed en regelmatig overleg hebben met relevante groepen en hun vertegenwoordigers, zodat het beleid niet door één partij gedomineerd wordt. De VHP streeft in dit kader dan ook naar gelijke kansen tussen jongeren, vrouwen en mannen, om mee te beslissen in het bestuur van het land.

Wij stellen de volgende hoofdactiviteiten voor in deze periode:

01

Een aantal wetten voor behoorlijk en openbaar bestuur wordt dringend gewijzigd z.a. de grondwet; de kieswet, de anti corruptiewet; de terugroepwet, het Kiesstelsel, de wet op decentralisatie, de amnestie wet.

02

Er komt een Nationaal Strategisch Veiligheidsplan en een Instituut voor de uitvoering van het plan.

03

Er komt een nationaal media beleid, zodat de overheid geen misbruik kan maken van staatsmedia en geen nieuwsverduistering, terwijl nationale normen en waarden gerespecteerd worden.

04

Versterking van constitutionele instituten en de versterking van de democratische rechtsstaat. Er komt een speciale Kamer bij de Rechterlijke Macht voor de aanpak van corruptiezaken. Ook moeten, simpele rechtszaken sneller afgehandeld worden z.a. boedelscheiding, voogdijzaken, echtscheiding, e.d.

05

De Sociaal Economische Raad en andere overlegorganen worden versterkt, zodat plannen met meer draagvlak ontwikkeld en uitgevoerd kunnen worden.

03

3. DISTRICTENPLAN

De VHP gaat landelijk deelnemen aan de verkiezingen. Los van bovenstaande hoofdactiviteiten, hebben de 10 districten ook specifieke wensen. Onderstaand worden per district de activiteiten gepresenteerd voor de grote problemen die de bewoners hebben.

DISTRICT BROKOPONDO

Onderwijs:

- Het lager onderwijs is goed aanwezig, maar er is behoefte aan meer VOJ scholen en een VOS school.
- Zorgen voor vakonderwijs op gebied van landbouw, bosbouw, visserij, toerisme, natuurbeheer, mijnbouw, gezondheidszorg, e.d.

Zorg:

- Upgrading van de gezondheidszorg zodat niet alleen basiszorg aanwezig is, maar ook meer basis specialistische zorg.
- Speciale aandacht voor de ouderenzorg.

Veiligheid:

- Verkeersveiligheid en veiligheid van bewoners verbeteren.

Grondenvraagstuk:

- Grondenrechten eindelijk wettelijk regelen.

Nutsvoorzieningen:

- Vrijwel iedereen heeft een mobiele telefoon en de meeste huizen in de dorpen hebben elektriciteit.
- Er is behoefte aan veilig drinkwater en internet, en zonne-energie voor huizen buiten de dorpen.

Huisvesting:

- Ondersteunen van de dorpsbewoners om hun huizen te verbeteren dan wel nieuwe huizen te bouwen middels een speciaal woningbouwprogramma en woningbouwfonds.

Sport-, cultuur en recreatie:

- Ondersteunen van culturele en sportorganisaties om talent verder te ontwikkelen.
- Opzetten van meer recreatiemogelijkheden.

Toerisme:

- Stimuleren van toerisme en investeringen in toerisme, waarbij de lokale werkgelegenheid van belang is.
- Vanwege de korte reisduur naar Paramaribo en Wanica is dagtoerisme aantrekkelijk en zullen die faciliteiten ondersteund moeten worden.
- De faciliteiten voor natuurtoerisme en sporttoerisme dienen verbeterd te worden.
- Mogelijk zelfs goudtoerisme voor mensen die willen zien hoe kleine of grote goudmijnbouw wordt gedaan.
- Er zal voldoende aandacht worden geschonken aan de promotie en het uitdragen van de unieke lokale culturen met hun vele attracties.

Productie:

- Ongeveer de helft van de bevolking werkt in de kleine of grote mijnbouw en verdient daarin ondersteund te worden met goede trainingen, begeleiding naar meer productieve en schone technologie en kredieten.
- Palmolie, ananas, kokos, cassave en verbouw van mais en pinda bieden goede mogelijkheden voor verbouw, verwerking en eventueel export. Deze sectoren zullen ondersteund worden.
- Pluimveesector zal gestimuleerd worden als garantie voor de zekerheid van eiwitvoorziening. Hetzelfde geldt voor de groenteteelt.
- Er komt veel hout uit Brokopondo voor export van rondhout, terwijl dit meer zal opbrengen indien het lokaal verwerkt wordt.
- Stimulering houtteelt als instrument ter verbetering van de uitgemijnde gebieden.

DISTRICT BROKOPONDO

Milieu:

- Het woon- en leefmilieu zal verbeterd worden o.m. bestrijding ongedierte, wateroverlast, erosie, geluidsoverlast, e.d.
- Ook dient de natuur beter gewaardeerd te worden middels stopzetting van kaalkap en schonere goudproductie.

DISTRICT COMMEWIJNE

- Aanpak van de infrastructuur o.a. duurzaam onderhoud van zandwegen, verharde wegen en trenten.
- Aanpak natte en droge infrastructuur landbouwgebieden.
- Nieuwe verbindingen tussen Commewijne en Paramaribo bewerkstelligen z.a. veerverbinding Meerzorg - Paramaribo rehabiliteren; Nieuw Amsterdam - Leonsberg opzetten; een vaste oeververbinding Tamansarie - Kaaimangrasie - Paramaribo, optie Laarwijk-Domburg.
- Ordening van het verkeer nabij de J.W. brug i.v.m. files, en de verkeersveiligheid controle opvoeren z.a. rijgedrag.
- Water voorziening aanpakken en oude D&D buizen vervangen.
- Meer sancties en controle op de verkoop van illegale drugs.
- Maatregelen tegen kansspelen en verslaving eraan.
- Betere voorzieningen voor de diverse politieposten z.a. huisvesting, vervoer, onderhoud.
- Opzetten en verbeteren van onderwijsmogelijkheden GLO, MULO, technisch- en middelbare beroepsopleiding.
- Leer prestaties van kinderen GLO & MULO verhogen door o.a. onderwijs verbetering, na schoolse opvang en begeleiding, ICT onderwijs, betere voorzieningen voor scholen z.a. boeken, onderhoud.
- De opzet van bibliotheken en mediatheken.
- Opzet van een 'bigi sma skoro'.
- Meer sportaccommodaties opzetten.
- Meer studiefinanciering/beurzen voor de productiesector ter beschikking stellen
- Industriële geluidsoverlast en vervuiling in woongebieden verbieden, en bedrijven vragen maatregelen te treffen voor minimalisatie.
- Optreden tegen illegaal graven van kanalen langs de rivieren, illegaal branden van bossen door o.a. wetgeving, politie controle, buurtwacht, DC.
- Uitgifte grond beschikkingen inhalen en verhogen.
- Woningnood verder oplossen: initiëren van nieuwe woningbouwprojecten en goedkoop kapitaal voor betaalbare bouwkavels en woningbouw.
- Decentralisatie van overheidsdiensten z.a. afdelingen van ministeries op districtsniveau.
- Investerings-, inkomsten en werkgelegenheid verbeteren; investering in agro industrie: landbouw, tuinbouw, veeteelt, pluimvee, visserij, productie van veevoer; ter beschikking stellen van goedkoop grond en kapitaal voor ondernemerschap; opzetten/verbeteren van verwerkingsbedrijven; groente/fruit/vis/vlees enz.
- De opzet van tuinbouw community centra.
- Ondersteuning aan opkomend ondernemers middels leningen tegen lage rentes, trainingen.
- 1x24 uur beschikbaarheid en bereikbaarheid van de diensten van gezondheidscentrum z.a. polikliniek, apotheek en ambulance.

DISTRICT CORONIE

Burgers:

Volgende banen per ressort per jaar middels stimuleren van ondernemerschap.

Zorg: In Coronie wonen veel ouderen en de ouderenzorg verdient extra aandacht.

Onderwijs: specifiek studiebeurzen voor studenten van dit district voor school en vakopleidingen (z.a. natin, amto, kweekschool, ptc, unasat) in district en Paramaribo; opzetten van kennis centrum met ICT mogelijkheden, opzetten vakopleidingen in relatie tot relevante productiesectoren z.a. horeca en toerisme opleidingen, agrarisch onderwijs, visserij, eindverwerking van producten, beheerders natuureservaten; mediatheken uitbreiden.

Infrastructuur: Onderhouden van wegen en verbetering kunstwerken en kustwerken tegen zoutwater indringing.

Productie: Coronie heeft een uitstekend microklimaat voor landbouw en was in het verleden een grote landbouwproducent. Dit zal worden geheractiveerd m.n. op gebied van tuinbouw, fruit, kokosteelt, liefst met verwerking van de producten (agro-industrie). Er zijn mogelijkheden voor visserij, zowel zee- als zwampvisserij als aquacultuur die gestimuleerd moet worden. Verder zijn er mogelijkheden op het gebied van dagtoerisme, natuurtoerisme, en sportvisserij, die benut moeten worden door een systematische aanpak.

Economie: Om de productie te vergroten is er behoefte aan vak training, stimuleren van ondernemerschap, speciale faciliteiten voor investeringen in het district zoals ondernemers belastingkorting geven in ruil voor productieverhoging en werkgelegenheid; vergroten van afzet van agrarische productie vergroten; export vergroten.

DISTRICT NICKERIE

Burgers: bouwpercelen en percelen voor productie beschikbaar stellen per ressort per jaar, meer werkgelegenheid creëren en garanderen.

Onderwijs: verlagen van inschrijfgelden, specifiek studiebeurzen voor studenten van dit district voor school en vakopleidingen (z.a. natin, amto, kweekschool, ptc, unasat) in district en Paramaribo; nieuw beleid voor studiebeurzen en tarieven studentenhuisvesting; ICT onderwijs ontwikkelen, marktgerichte vakopleidingen in district in relatie tot productie sectoren z.a. horeca en toerisme opleidingen, agrarisch onderwijs, eindverwerking van producten, beheerders natuureservaten; verbetering kwaliteit onderwijsopleidingen; opzet mediatheken (boeken, computers, internet) per ressort in Public Private Partnership (PPP); opzet schoolcomplexen met sport, speel en cultuur faciliteiten per ressort; crèches opzetten; voedingsproject voor alle glo scholen.

Gezondheid: opzet gezondheidscentra per ressort; zorgen voor optimale medicijnen en specialisten.
Infrastructuur: duurzame aanpak van de natte en droge infrastructuur; meer bus huisjes; meer bussen.

Milieu: structurele aanpak kaf probleem

Veiligheid: dagelijkse politie-bike controle ressorten en grensgebieden. Leger zal worden ingezet bij grensbewaking in stad en beschermde gebieden.

Maatschappelijke issues: pogers tot zelfmoorden en verslaafden zullen via begeleiding in het werkproces worden ingezet.

Productie: beschikbaar stellen goedkoop kapitaal voor woningbouw en de productiesector, in PPP nationaal en internationaal verband; de agrarische industrie transformeren naar een winstgevende sector via export en nieuwe transport mogelijkheden; Ondernemers in agro-sector krijgen meer ruimte voor ontwikkeling van deze sector; introductie van moderne agrarische productie met buitenlandse instituten.

Economie: bedrijven belastingkorting geven in ruil voor productieverhoging en werkgelegenheid; ontwikkeling transportmogelijkheden z.a. de haven en luchttransport voor export; ontwikkeling toerisme; afzet van agrarische productie vergroten. In verband met de perspectieven voor de olieproductie voor de kust dient Nickerie een overslaghaven te krijgen en dient het vliegveld gerehabiliteerd te worden tot een modern, internationaal vliegveld. De mogelijkheden van de diepzee haven zullen weer bekeken worden in dit kader.

DISTRICT MAROWIJNE

Burgers: voldoende banen per ressort per jaar creëren middels stimuleren van ondernemerschap; meer werkgelegenheid creëren en garanderen door meer ondernemers te laten investeren. Opzet van een centraal sportcentrum voor o.a. zaalvoetbal, volleybal, basketbal, atletiekbaan en zwemgelegenheden; bestaande sportvelden rehabiliteren. Verkavelingsprojecten opstarten met particulieren, volkswoningen opzetten en bouwpercelen ter beschikking stellen voor diverse categorieën van mensen. Busverbindingen verbeteren naar scholen en naar woongebieden door lokale ondernemers. Percelen om huizen te bouwen.

Onderwijs: specifiek studiebeurzen voor studenten van dit district voor school en vakopleidingen (z.a. natin, amto, kweekschool, ptc, unasat) in district en Paramaribo; opzet mediatheken (boeken, computers, internet, ICT cursussen) per ressort; opzet middelbare scholencomplexen met sport, speel en cultuur faciliteiten; opzet vakscholen (SAO) met diverse trainingen z.a. agro en toerisme opleidingen; meubels maken; alle scholen herstellen en moderniseren; meer leerkrachten woningen opzetten en meer leerkrachten ter beschikking stellen.

Gezondheidszorg: herstel van het oudziekenhuis op Moengo en voorzien van apparaten inclusief opzet apotheek, tandarts, en lijkenhuis

Infrastructuur: herstel wegen en bermen, groenvoorzieningen, onderhoud bermen en terrein en rioleringen; verbetering licht en watervoorzieningen; energie introduceren in gebieden die geen stroom hebben.

Voorzieningen: meer nutskantoren in ressorten; bereikbaarheid televisie- en radiostations verruimen met bedrijven; cambio en goudopkoop kantoren opzetten, bank filialen opzetten, met ATM voorzieningen; toegang tot verzekeringsmaatschappijen.

Openbare markt- & verkoop centrum opzetten. Toeristische attracties opzetten.

Brandweer en politiepost.

Overheidskantoren onder een dak opzetten.

Internaat voor scholieren van verafgelegen gebieden voor onderwijs.

Openbare begraafplaats voor Albina en omgeving.

Bouw van een doorgaanshuis voor mensen uit verre binnenland.

Moderne vuilverwerking systeem voor Albina en omgeving.

Bouw bejaardencentrum en openbare crèche.

Productie: goedkoop kapitaal voor kleine ondernemers; mechaniseren van agrarische sector mechaniseren voor productieverhoging; export stimuleren naar o.a. Frans Guyana van agro producten. Houtkap reguleren.

Economie: Moengo tot een productiecentrum (free zone) ontwikkelen en Albina tot een handels- en financieel centrum. Ondernemers belastingkorting geven in ruil voor productieverhoging en werkgelegenheid; afzet van agrarische productie vergroten. Toerisme sector ontwikkelen voor werkgelegenheid en inkomsten. Houtindustrie ontwikkelen met eindproducten (meubels)

DISTRICT PARA

- Betere grond verdeling en oplossing boedelgronden.
- Criminaliteit duurzaam oplossen door armoede bestrijding via vakscholing, nieuwe industrieën, buurtwerk, buurt crèches.
- Regulering openbaar vervoer en schoolvervoer; idem vervoer studenten in de avond en vervoer tussen ressorten.
- Files op de weg oplossen.
- Bus huisjes plaatsen.
- ICT en bibliotheekruimten met faciliteiten z.a. WIFI, kopiëren.
- Meer onderwijs mogelijkheden z.a. VOJ, VOS onderwijs.
- Recreatie mogelijkheden in ressorten (sportcomplexen). Daaraan gekoppeld sport begeleiding om jonge sporters te blijven motiveren.
- Het ondersteunen en respecteren van het traditioneel gezag in de verschillende dorpen vanuit de overheid.
- Het uitzetten van een stappenplan voor het ontwikkelen van de sectoren waar Para heel veel potentie in heeft met name toerisme, bosbouw, landbouw en veeteelt.
- Het stimuleren van jong ondernemerschap door het opzetten en verzorgen van gerichte budgettering/marketing trainingen en of cursussen en zorgen voor begeleiding van jonge ondernemers.
- Er komt transparant beleid vanuit het commissariaat als het gaat om gunning van werken aan bedrijven ter uitvoering van werkzaamheden; de monopolie van bepaalde aannemers moet ophouden.
- Werkloosheid (na sluiting bauxiet bedrijf) duurzaam ontwikkelen.
- Ontwikkeling van georganiseerde en betaalbare crèches/opvangcentra voor kinderen vooral voor alleen staande moeders.
- Verbetering elektriciteit, telecommunicatie, waterleiding, vooral Zuid Para.
- Optimale gezondheidszorg faciliteiten.
- Faciliteiten ter stimulering van creativiteit bij de kinderen zoals dansscholen, zanglessen etc.
- Milieu aspecten aanpakken en de uitgemijnde gebieden productief maken.
- Stimuleren van klein ondernemerschap en afzetmarkten.
- Beroepsgerichte opleidingen.
- Wilde zand afgravingen duurzaam aanpakken.
- Betere controle op houtkap.
- Maatregelen tegen transport op de openbare wegen van vrachtwagens met te hoge asdruk.
- Verwaarloosde fabrieken weer een kans geven z.a. cassave fabriek
- Meer wegen verhard en betere weginfrastructuur z.a. verlichting, naar recreatieoorden.

DISTRICT PARAMARIBO

Burgers: er komen verdiepingsgebouwen met woon units per ressort per jaar; bouw en productie percelen beschikbaar stellen per ressort per jaar, voldoende banen per ressort per jaar door ondernemers creëren; meer werkgelegenheid creëren en garanderen; speel- en sportvelden verbeteren en meer sportvelden bouwen per ressort.

Onderwijs: alle scholen krijgen een onderhoudsbeurt; mediatheken per ressort; meer schoolcomplexen met sport, speel en cultuur faciliteiten per ressort; meer particulieren crèches opzetten; voedingsproject voor alle glo scholen. Drop-outs minimaliseren via speciale educatie en recreatie programma's; meer gerichte beroepsonderwijs ontwikkelen en talent onderwijs.

Gezondheid: meer gezondheidscentra opzetten per ressort;

Infrastructuur: duurzame herstel van "slechte" wegen; wegen verharderen; meer parkeerplaatsen; goten/riolering schoonmaken; onderhoud overheidsgebouwen, wegen en bermen; drinkwater leidingen, elektra leidingen en verlichting straten verbeteren per ressort; nette bus huisjes; meer bussen en routes in het ressort met terminals per ressort; overheidsinstanties onder een dak per ressort. Aanpakken wateroverlast, verkeersovertredingen en regulering verkeer.

Milieu: geen vergunning voor bedrijven in woonstraten; vuilophaal optimaliseren per ressort; schoonhouden bermen en leegstaande percelen via belastingheffing op eigenaar.

Veiligheid: dagelijkse politie bike controle in het ressort; snelheidscontrole in hoofdstraten met boete inning, buurten veiliger en leefbaarder maken.

Maatschappelijke issues: opvangcentra opzetten voor ouderen met directe zorg en verblijf; hangjongeren naar vakscholen brengen of inzetten voor buurtwerk; speciale programma's om kindermishandeling, kinderarbeid en prostitutie tegen te gaan.

Economie: extra belastingen innen op luxegoederen, percelen/grond, panden, loterijen; extra milieu en geluidsheffing van "storende" bedrijven/winkels; ordening bedrijven in de buurt.

DISTRICT SARAMACCA

- Grondpapieren van bewoners in orde maken op een transparante manier
- Overdrachtskosten aanpassen.
- Afronden van reeds geïnitieerde verkaveling projecten (beschikking en infrastructuur).
- Creëren van meer werkgelegenheid door diverse productie centra en scholingscentra op te zetten.
- Opzetten van machine diensten t.b.v. agrarische sector
- Opzetten van een agrarische informatie centrum in het district alsook het opzetten van demonstratie tuinen in verschillende ressorten.
- Herinrichting en upgrading van bestaande politie posten in Saramacca.
- Bouw van meerdere brandweer kazernes.
- Sport accommodaties in verschillende ressorten.
- Aanleg van schooltuinen op alle lagere scholen.
- Bouw van crèches in ressorten.
- Bouw van een of meerdere bejaarde tehuizen.
- Betere transport verbinding voor studenten naar Paramaribo.
- Interne bus route in Saramacca organiseren met vaste tijden en goede bus huisjes.
- Initiëren van verkavelingsprojecten in alle ressorten.
- Aanpak van natte en droge infrastructuur van alle landbouw gebieden verbeteren.
- Renovatie van sluizen en andere kunstwerken, en nieuwe kunstwerken bouwen.
- Aanpak onderhoud van wegen, bermen, lozingen en kreken.
- Asfaltering van belangrijke wegen in alle ressorten.
- Upgrading van alle RGD poli's en de bouw van een 1x24 uur RGD poli met alle voorzieningen.
- Voetpaden bij alle lagere scholen.
- Renovatie van de scholen in het district Saramacca.
- Verfraaiing van Groningen voor het aantrekken van toeristen.
- Opvang en begeleiding van mensen met een beperking.
- Opzetten van diensten centra in alle ressorten van het district net als de kantoren complex te Mr. P. Chandishawweg.
- Aanleg van alle nodige faciliteiten voor de bewoners van het vissersdorp te Boskamp, met als prioriteit het aanleggen van een aanmeersteiger.
- Verdere ontwikkeling van de agro productie.

DISTRICT WANICA

- Criminaliteit aanpak, opvoeren veilige buurten, stimulering buurtbeveiligingsprogramma's.
- Armoedebestrijding via vakscholing, nieuwe ressort industrieën, buurtwerk, buurt crèches.
- Versnelde overdracht gronddocumenten.
- Oplossing boedelgronden en aanpak lege percelen.
- Het creëren van versoepelde aanvraag- en afhandelingssystemen voor grondzaken en beschikbaar stellen van een bouwkaavel voor elk gezin. Het verlagen van kosten voor het overdragen van percelen binnen de familie alsmede voor het verkrijgen van een perceel-ID.
- Uitbreiding en verbetering openbaar vervoer en schoolvervoer.
- Aanpak verkeersopstoppingen.
- Gezondheidscentra in alle ressorten.
- Het zorgdragen voor goede droge- en natte infrastructuur, ter voorkoming van het steeds onder water lopen van woon- en productiegebieden.
- Het zorgdragen van schoon- en gezond milieu, met goede vuilophaal en -verwerkingsystemen.
- Recreatiemogelijkheden in ressorten (sportcomplexen). Daaraan gekoppeld sportbegeleiding om jonge sporters te blijven motiveren.
- Omvorming Lelydorp tot een stad en verbetering woongebieden.
- De agrarische productie en export flink vergroten middels het verstrekken van betaalbare kredieten en het ondersteunen van de bedrijven werkzaam in de agrarische sector.
- Uitbreiding VOJ en VOS scholen.

DISTRICT SIPALIWINI

- Het traditioneel gezag wettelijk erkennen en passend belonen voor het verrichten van werkzaamheden/functioneren in het kader van het staatsbestuur.
- Grondenrechten erkennen en implementeren conform het vredesverdrag van 1992.
- Implementatie van het Kalina en Lokono vonnis uit 2015 en overige delen van het Moiwana vonnis.
- Beleid op concessies en ondernemingen die opereren in woongebieden van marrons en inheemsen.
- Bescherming van woongebieden van marrons en inheemsen tegen de schadelijke effecten van houtkap en goudwinning.
- Maatregelen tegen skalians
- Atjoni ontwikkelen tot een regionale stad met duidelijke functies voor het achterland.
- Resource based industrie ontwikkelen: zoveel als mogelijk eindproducten maken in Suriname en dan exporteren.
- Investeren in infrastructuur voor ontsluiting binnenland naar het oosten westen en zuiden met wegen, bruggen, rekening houdend met tradities, het milieu, de natuur en het toerisme.
- Gezondheidssysteem verbeteren.
- Meer onderwijsmogelijkheden organiseren.
- Technische, agrarische & mijnbouw trainingen organiseren.
- Diverse wegen asfalteren.
- Verbeteren infrastructuur voor zowel personen vervoer als de productiesector
- Trainen van bewoners in kleine ondernemerschap en fondsen ter beschikking stellen.
- Fondsen wederom oprichten voor binnenland z.a. FOB, CDFS; gelden gaan komen van goudwinning lokaal, houtwinning e.d.
- Afzetmarkten zoeken voor producten
- Groene economie zal onmiddellijk verder worden ontwikkeld o.a. eco- toerisme, energie via zonnepanelen in dorpen, micro waterkracht.
- Vliegtarieven bekijken voor o.a. burgers in nood, studenten, ouderen e.d.
- Speciale transport diensten (bussen, boten) tussen dorpen.
- Betere nutsvoorzieningen in dorpen (duurzame energie) en onmiddellijk schoondrinkwater in dorpen.
- Beter sanitaire voorzieningen en afvalverwerkingsystemen in de dorpen.
- Meer overheidsdiensten als Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB), Staatszieken Fonds (SZF), Sociale Zaken en banken, ICT ruimten.
- De kosten voor eerste levensbehoeften zijn in het binnenland vele maal duurder dan in Paramaribo: mogelijkheden bekijken voor ruil productie en prijzen.
- Mogelijkheden voor bewoners voor vuurwapenvergunning t.b.v. jachtgeweren.
- Er komt een integraal ontwikkelingsplan voor Sipaliwini inclusief wetgeving.

04

4. JONGEREN EN GENDER

Jongeren verdienen meer beleidsaandacht m.n. op gebied van scholing, huisvesting en werkgelegenheid.

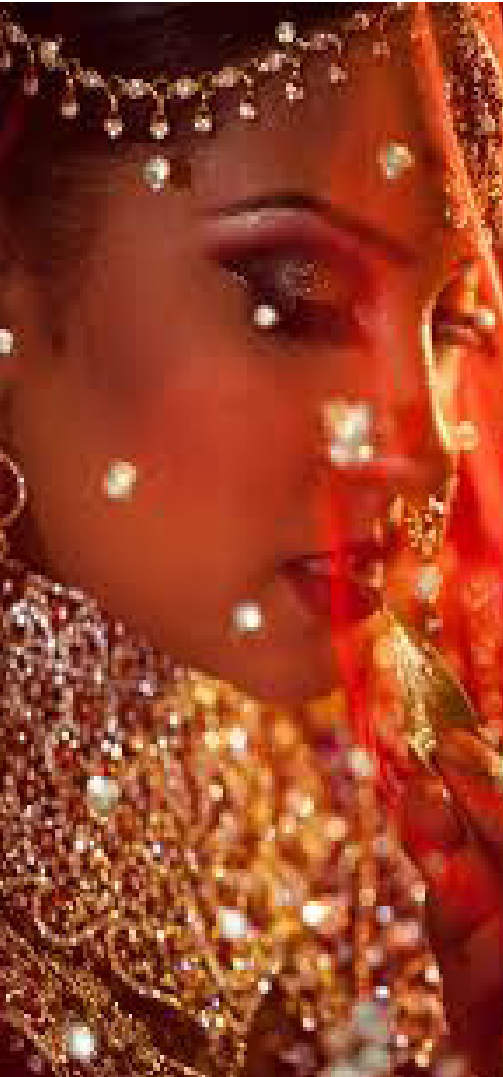
- Er komt gratis onderwijs voor alle schoolkinderen tot de middelbare scholen. Inschrijfgelden en collegegelden worden betaald door de overheid uit de goud en olie inkomsten. En er zullen meer studietoelagen of beurzen komen voor jongeren.
- Openbaar vervoer voor jongeren die naar school gaan wordt gratis en zal betaald worden uit de goud en olie inkomsten.
- Er komen bouwkvelds/gronden en bouw mogelijkheden voor jongeren die willen bouwen of een woning zoeken. Er zal goedkoop kapitaal ter beschikking komen tegen lage rentes zoals uit het Woning Bouwfonds en andere fondsen
- Er zal werkgelegenheid voor jongeren worden gecreëerd via jong ondernemerschap met soepele voorwaarden, en via Surinaamse en buitenlandse investeerders, die bedrijven opzetten of uitbreiden in Suriname. Ook zal talent- (b.v. sport, muziek, kunst, zang) en marktgericht (b.v. kapper, schoonheidsspecialist) onderwijs worden ontwikkeld, zodat jongeren na een korte scholing gelijk kunnen gaan werken
- Creëren van recreatie- en sportfaciliteiten voor jongeren in alle kinderrijke buurten
- Er komt een Ombuds-instituut voor jongeren tot 18 jaar. Dit instituut gaat de rechten bewaken van jongeren, het behandelen van klachten van jongeren, en onderzoek doen naar schending van rechten van jongeren w.o. mishandeling.
- Er komt een anti discriminatie bureau dat gaat werken aan het minimaliseren van ongelijkheid tussen jongeren z.a. ras, gender, mensen met beperking, kleur, seksuele geaardheid.
- Betere waardering van afgestudeerden bij de overheid en het bedrijfsleven
- Jongeren met een beperking (b.v. ongeval) die arbeid kunnen verrichten zullen worden gefaciliteerd bij de overheid en het bedrijfsleven zodat ze voor hun eigen toekomst kunnen werken.

Genderbeleid

De VHP is grote voorstander van het bevorderen van gender gelijkheid. Dat is momenteel ook al gebeurd in alle structuren van de VHP. Ook op politiek bestuurlijk gebied zal de VHP invullingen geven aan gendergelijkheid. Gelijkheid tussen mannen en vrouwen is een van de fundamenteën van de democratische rechtsstaat. Het is bewezen dat vrouwen bijdragen aan betere, breder gedragen besluitvorming en aan stabielere, duurzamere samenlevingen. De VHP gaat voor:

- Gender en de werkende vrouw in diverse overheids- en regeringsstructuren herkenbaar maken, ook in topposities.
- Stimulering leiderschap ook in de politiek bij vrouwen.
- Stimuleren economische zelfredzaamheid bij vrouwen.
- Bestrijding geweld tegen vrouwen.
- Duurzame vergroting van de productie en inkomen van vrouwen o.a. door betere toegang en verdeling van inkomens deelname aan besluitvorming over verbeterde toegang tot energie, drinkwater, grond en woningen.
- Het beschermen, bevorderen en verwezenlijken van seksuele en reproductieve gezondheid, en de rechten van vrouwen en mannen.
- De zichtbaarheid van jongeren en vrouwen zal worden verhoogd in politiek/bestuurlijke functies z.a. DNA, Ministers.
- Samen met een evenwichtig genderbeleid, zal de VHP toezien op de 3 verdragen: Beijing Platform for Action, het VN verdrag inzake uitbanning van alle vormen van Discriminatie van vrouwen (CEDAW verdrag), en de Inter Amerikaanse Conventie inzake preventie, bestraffing en uitbanning van geweld tegen vrouwen (Het Belém do Para verdrag).
- Er zal ook aandacht worden besteed aan o.a. vrouwen in één- ouder gezinnen, zwangere vrouwen en opvang, opvoeding en bescherming van meisjes.

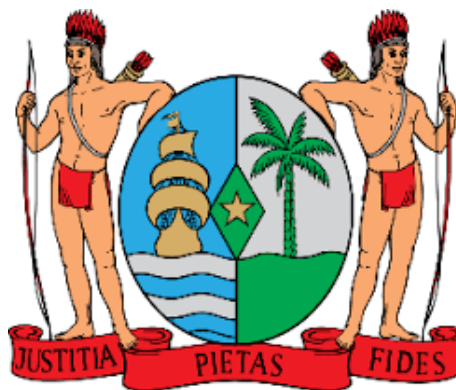
05

5. WETGEVINGSPLAN

Wij gaan een aantal wetten ontwikkelen of aanpassen of intrekken. Ook willen we een aantal wetsvoorstellen via een volksraadpleging (referendum) laten bepalen. Onderstaand zijn een aantal wetten genoemd die zullen worden aangepast en/of ontwikkeld:

100 dagen

- Anti corruptie wet
- Wet Terugroeping van volksvertegenwoordigers
- Intrekking wet rij en voertuigenbelasting
- Wet rechtspositie politieke ambtsdragers (zittingstermijn, beloning, benoemingseisen President-VP-Ministers-DNA leden-DR-RR)
- Wet om wurgcontracten te ontbinden

- Wet toekenning percelen aan o.a. jongeren/pas afgestudeerden
- Wet AOV-AKB-mensen met beperkingen-ongevallen/schade
- PSA wet
- Wet Schadefonds geweldsmisdrijven ter vergoeding van slachtoffers en ongevallen
- Wet Voedselveiligheid
- Ratificatie EPA verdrag, etc.

Kort termijn: 1-2 jaren

Bestuur:

- Kiesregeling
- Grondwet
- Wet openbaarheid van bestuur
- Wet aansprakelijkheid van bestuur
- Wet politieke partijen
- Regels en voorzieningen wetgevende, uitvoerende macht en rechterlijke macht
- Wet op politieke benoemingen/ontheffingen, functies en voorzieningen
- Wet taken en bevoegdheden van RR en DR leden
- Wet Decentralisatie bestuur
- Wet Nationaal Verkiezing Autoriteit
- Onderwijs wetten voor gewoon lager onderwijs, middelbaar en beroepsonderwijs, en hoger onderwijs, etc.

Burgers:

- Algemeen Pensioenwet
- Wet Nationale basiszorgverzekering
- Wet grondenrechten inheemsen en marrons
- Vreemdelingen wet
- Immigratie wet
- Naturalisatie wet
- Burgerlijkrecht
- Media wet
- Rijwet o.a. aanpassen onfatsoenlijk rijgedrag
- Wetboek van strafrecht
- Burgerlijk wetboek en burgerlijke rechtsvordering, etc.

Productie en Economie:

- Wetten fiscaal recht
- Investeringswet
- Wetgeving op mijnbouw, bosbouw e.a. en wetgeving op productschappen en waterschappen t.b.v. landbouw, veeteelt, visserij en andere productiesectoren
- Toerisme wet
- Wet op banken en verzekering
- Douane wet
- Wet economische delicten
- Wetgeving voor afstoten verlieslatende parastalen
- Diaspora wet en diaspora fonds, etc.

Infrastructuur en milieu:

- Wet op Ruimtelijke ordening
- Milieuwet
- Natuurwet
- Hinderwet
- Bouw wet
- Huurbeschermingswet
- Appartementenwet of Condominiumwet
- Kust wet
- Berm wet
- Waterwet
- Wetgeving mariene ruimtelijke planning, etc.

Middellang termijn: 3-5 jaren

Diverse wetten, gericht op kwaliteitsverbetering, productie verhoging en bescherming van de burger z.a. wetboek van strafrecht en burgerlijk recht. Diverse wetten op het gebied van infrastructuur en milieu wetten, bestuur, economie en burgers. Verder zullen wetten die lopend zijn in de DNA ook worden opgepakt. Een overzicht is te vinden op deze sites:

<http://dna.sr/wetgeving/ontwerp-wetten-bij-dna/in-behandeling/>

<http://dna.sr/wetgeving/ontwerp-wetten-bij-dna/aanhangige-wetsontwerpen/>

Volksraadpleging

Wet op Staatsschuld; de anti-corruptiewet; grondwet; de kieswet.

06

6. FINANCIERINGSPLAN

Het financieel landschap voor Suriname is ernstig verslechterd als we die vergelijken met de situatie van 2010 en ervoor. Dat vraagt om een nuancering van de startpositie in het financiële kader van het programma 2020-2025. Behalve een versterking van de overheidsfinanciën is ook een versterking van de concurrentiekracht van onze economie een absolute voorwaarde om uitzicht te houden op een situatie waarin de opgebouwde, binnen die periode te expireren leningen, kunnen worden afgelost. Met andere woorden, fundamenteel werken aan groei van de economie en de verdien capaciteit, maar even fundamenteel werken aan het terugbrengen van de ontspoorde staatsfinanciën. Er is een financieringsplan nodig. De VHP richt zich voornamelijk op export verhogende activiteiten, overheidshervormingen en inkomstenverhogende activiteiten, inclusief manieren voor aflossen van de schulden.

Met een efficiëntere overheid zullen de uitgaven van de overheid verminderen en kunnen de belastinginkomsten en de exportinkomsten beter gebruikt worden voor diverse ontwikkelingsprojecten. De uitgaven bij de overheid op diverse onderdelen zal worden verminderd door o.a. afstoten van taken en simultaan het creëren van klein ondernemerschap en bedrijven door overheidsambtenaren, na scholing, e.d. Tenslotte zal diversificatie van de economie het grootste plan zijn voor inkomstenverhoging. De uitgaven

van de overheid zijn momenteel ongeveer 6 miljard SRD: salarissen 35%; subsidies instellingen 35%; goederen en diensten 30%. De inkomsten van de overheid zijn momenteel ongeveer 14 miljard SRD: 2 miljard SRD uit de mijnbouwinkomsten, 4 miljard SRD uit de niet-mijnbouw inkomsten, en ongeveer 8 miljard SRD van leningen. De financiële balans 2019-2020 is in tabel 1 weergegeven. De VHP stelt een nieuw financieringsplan 2020-2025 voor. De streefwaarden zijn in tabel 1 weergegeven voor deze periode en voor 2025-2030

Tabel 1: Macro economisch overzicht Suriname 2019, 2025 en 2030

<u>Overheidsfinanciën</u>	2019	2020-2025	2025-2030
Inkomsten ^{1,2,3} (miljoen SRD x 1000)	6,073	9,000	>15,000
Uitgaven ^{4,5,6,7} (miljoen SRD x 1000)	14,080	8,550	<15,000
Overschot/Tekort (miljoen SRD x 1000)	-8,007	450	0
<u>BBP projectie</u>	32,000	39,000	47,400 ⁸
Begrotingstekort in % van het BBP	-23%	1%	<3% ⁹
Overheidsschulden (miljoen SRD x 1000)	18,733	< 10,000	< 5,000
Inflatie (%)	6.8	< 5%	<3%
Internationale reserves (miljoen US\$ x 1000)	662 (3 mnd.)	1,200 (6 mnd.)	600-1,200 (3-6 mnd.) ¹⁰
<u>Balans export – import (miljoen US\$ x 1000)</u>	547	>1,000	>1,000

1 = Olie, goud, steenslag | 2= Inkomsten-, loon-, omzetbelastingen, AOV e.d. |

3 = Royalty's, statistiekrechten e.d. | 4 = lonen en voorzieningen | 5 = goederen en diensten | 6 = subsidies parastatale instellingen e.d. | 7 = interest. | 8 = aanname: een jaarlijkse economische groei van 4% per jaar vanaf 2021 | 9 = gangbare internationale norm | 10 = gangbare internationale norm is 3 maanden; voor kleine kwetsbare economieën, ook de onze, is 3 tot 6 maanden veiliger.

Ruimte voor nieuw beleid

Binnen 5 jaren (2025) zullen de inkomsten van de staat met minimaal 3 miljard SRD worden verhoogd. De uitgaven worden met ongeveer 1,5 miljard SRD verhoogd. Op deze manier wordt het begrotingstekort van -23% binnen 5 jaren gebracht naar een begrotingsoverschot t.w. 1% van het BBP. De VHP streeft ernaar de inflatie binnen 5 jaren onder de 5% te brengen en de monetaire reserve te verdubbelen zoals in de periode 2010.

Schulden

De VHP gaat de druk van de overheidsschulden op het volk verminderen via:

- herschikkingen van leningen met nieuwe aflossingsmodellen na nieuwe onderhandelingen,
- inzet van goedkoop kapitaal,
- corruptiegelden zoveel als mogelijk proberen in te vorderen.

Figuur 1a: De gemiddelde opbouw van de export inkomsten van Suriname (2017)

Figuur 1b: Diversificatie van de economie en toename van de export (2025-2035)

In de periode 2020-2025 zal de VHP het startsein geven voor de verdere diversificatie van de economie c.q. productie. Figuur 1a en 1b geven de transitie weer van verschillende bronnen en mogelijke inkomstenverdeling. De niet traditionele natuurlijke hulpbronnen zullen verder ontwikkeld worden: de agrarische industrie, natuurproducten industrie, de natuur en cultuur toerisme industrie, de dienstverleningsindustrie, en de mineralen industrie. In deze sectoren zullen incentives worden aangeboden. De eerder genoemde industrieën zijn goed voor ongeveer 1-2 miljard US\$ op jaarbasis en ongeveer 10,000-40,000 banen op jaarbasis in heel Suriname. We gaan meer internationale uitzendbureaus opzetten om Surinaamse krachten/expertise ook elders in te zetten en buitenlandse bedrijven zo aan te trekken. Enkele grootschalige potenties voor extra geld verdienen met werkgelegenheid, die Suriname heeft zijn onder andere:

- De agro industrie kan 1 miljard US\$/jaar opbrengen en meer dan 50,000 banen landelijk.
- De mineralen industrie met een waarde van meer dan 250 miljard US\$, kan meer dan 150 miljoen US\$/jaar opbrengen en duizenden banen opleveren ook in het binnenland van Suriname. Met de olievondsten kan de jaarbijdragen meer dan 400 miljoen US\$/jaar worden.
- De natuurproducten industrie in Suriname is goed voor 1-2 miljard US\$/jaar en honderden banen in o.a. het binnenland van Suriname.
- De natuur en cultuur toerisme industrie is goed voor meer dan 0.5 miljard US\$/jaar.
- De blauwe industrie in Suriname kan miljoenen US\$/jaar opleveren.
- De dienstverleningssector z.a. ICT, Telecenters zijn goed voor miljoenen US\$/jr en duizenden banen per jaar.
- We kunnen veel meer miljoenen US\$/jaar uit de kleinschalige goudmijnbouw en bosbouw halen bij betere ordening en duurzame ontwikkeling van deze bronnen.

We gaan de grote schade door de kleinschalige mijnbouw omzetten in duurzame natuur en eco-industrieën in de districten Sipaliwini en Brokopondo. Grootschalige mijnbouw en bosbouw zal worden verminderd, terwijl kleine mijnbouw wordt ondersteund middels nieuwe technologie en kwikvrije winmethodes. De blauwe economie in Suriname (z.a. mariene ecosystemen, aquacultuur, zoetwater industrie, visserij, natuurlijke hulpbronnen in de Atlantische oceaan z.a. olie, zeegolven, wind voor energie) zal via wetgeving en plannen worden ontwikkeld. Zo wordt verwacht dat het Demerara plateau in onze economische zone een miljarden US\$ bio-waarde heeft. Tegelijkertijd zullen we ook de milieuvuiling langs onze kust en in de zee in de gaten moeten houden. Zoetwater export zal wederom worden opgepakt na gedegen studies. Water blijft de olie van de toekomst. De VHP gaat de groene (natuur) en de blauwe (water/zee) economie verder duurzaam ontwikkelen in Suriname. En natuurlijk moet de logistiek te land, water en via de lucht en de vraag naar duurzame energie ook simultaan worden ontwikkeld. Samen met de industrie uit de diverse sectoren zullen Business & Trade Centers opgezet worden in EU en USA om de toegang tot deze markten te vergemakkelijken.

De natuurlijke hulpbronnen zijn van alle Surinamers. Maar om ervoor te zorgen dat iedereen zich ook kan ontwikkelen met deze rijkdom, heb je een sterke regering nodig, sterke instituten en een goed beleid. Een politieke partij, een regering, die een visie heeft en die denkt aan generaties na ons. Met de mogelijke grote economisch winbare olievondsten in de kust van Suriname, zal Suriname over 5-10 jaren extra miljoenen US\$ verdienen. Deze middelen zullen gebruikt worden voor het ontwikkelings- en financieringsplan van de diverse activiteiten voor het volk. De US\$ uit deze sector zullen worden besteed aan o.a.:

- Armoedebestrijding: noden van de armsten in Suriname als eerste oplossen z.a. woningnood, subsidies, infrastructuur.
- Stabiele wisselkoers, stabiele lonen, stabiele pensioenen.
- Goedkoop US\$ kapitaal (lage rente) ter beschikking stellen voor o.a. Surinaamse bedrijven voor industriële ontwikkeling en productieverhoging.
- Diverse fondsen z.a. studiefonds, woningbouwfonds, spaar en stabilisatie fonds, fonds ontwikkeling binnenland, agrarische fonds, fonds slachtoffers.
- Versneld upgraden van ons onderwijs en expertise.
- Versneld verbeteren van de gezondheidszorg.
- Duurzame ontwikkelingsprojecten in het binnenland van Suriname uitvoeren z.a. drinkwater, energie, agro en natuur productie, transport.
- Diverse ontwikkelingsprojecten zoals opgenoemd per district.
- Leningen versneld aflossen.

In de periode 2025-2035 zal Suriname weer de economische groei kennen die wij allen wensen. Zeker met de ontwikkeling van de offshore olie industrie over 5-10 jaren vanaf heden. In deze periode kan ongeveer US\$ 2,5 tot 5 miljard per jaar extra verdiend worden. Deze middelen kunnen dan duurzaam ingezet worden voor o.a.:

- Ruimtelijke bestemming sectoren,
- Leefbaarheid en veiligheid in wijken en ressorten verder verbeteren,
- Logistiek ontwikkelen,
- Projectie van nieuwe stad te Atjonia
- Bruggenbouw Guyana en Frans Guyana ter stimulering van grenstoerisme
- Energie behoefte uitbreiden,
- Ontwikkeling van de industrieën / sectoren,
- Export, uitbreiding capaciteit en verdienen,
- Grote en duurzame verbetering van sociaal, maatschappelijke en economische problemen van Suriname, en
- Reserveren van een deel van de opbrengsten voor toekomstige generaties.

07

7.TIJDSPPLAN

Om duurzame ontwikkeling van Suriname tot een succes te maken, moet planmatig en systematisch ontwikkeling worden gebracht voor minimaal de komende 10 jaren (2020-2030). De hoofdstappen en de tijdlijn zijn in onderstaand schema weergegeven. Binnen 5 jaren moet de economie weer stabiel zijn en moeten Surinamers groei kunnen zien in werkgelegenheid en een stabiele US\$ en Euro wissel koers. Binnen 10 jaren moet de grote armoede die er nu heerst onder vele Surinamers geminimaliseerd zijn en moet elk kind, elke ouder, elke Surinamer weer een goede toekomst hebben. Binnen 15 jaren moet Suriname een welvarend land kunnen zijn, waarbij elke Surinamer weer geniet van een goed en vrolijk leven in Suriname. Tabel 2 geeft een overzicht van de start van de programma lijnen voor de periode 2020-2025 en ook tot 2035.

Tabel 2: Tijdsplanning van activiteiten (zwart = veel activiteiten nodig; grijs = minder activiteiten nodig)

Activiteiten	2020-2025			2025-2030	2030-2035
	100 dagen	Jaar 1-2	Jaar 3-5	Jaar 5-10	Jaar 10-15
Uitvoering evaluaties beleid, de status van de financiën, samenstellen teams van deskundigen, werken aan begrotingen, MOP en wederopbouwplan in uitvoering brengen.	■				
Gezonde, verantwoordelijke en sterke burgers	■	■	■	■	■
Sterke gezinnen met goede sociale voorzieningen	■	■	■	■	■
Veilige en prettige woonbuurten met meer sociale controle	■	■	■	■	■
Goed draaiende scholen, met meer ontplooiingsmogelijkheden voor de jeugd	■	■	■	■	■
Meer productieve bedrijven met voldoende werkgelegenheid	■	■	■	■	■
Een sterke en groeiende economie	■	■	■	■	■
Een ecologisch duurzame en milieuvriendelijke omgeving	■	■	■	■	■
Politiek bestuurlijke vernieuwingen en sterke instituten	■	■	■	■	■
De overheid als betrouwbare partner	■	■	■	■	■
Een rechtvaardige en harmonische samenleving	■	■	■	■	■
Districtsplannen	■	■	■	■	■
Jongeren en Gender, <i>first en second voters</i>	■	■	■	■	■
Wetgevingsplan	■	■	■	■	■

SLOTWOORD

De tijd is nu aangebroken voor een andere en betere politiek. Het gaat om de drie centrale woorden: verandering, vooruitgang en veiligheid.

Een politiek die de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de samenleving herstelt. Een politiek die de overheid daadkrachtig laat optreden en ook inzet op duurzaamheid. Een politiek waar de Surinamer centraal staat.

De kiezer vraagt van de politieke leider een standvastigheid, transparantie en consistentie in beleid. Daarvoor gaan we met zijn allen offers moeten brengen. Met de inzet wil de VHP bijdragen aan een samenleving die haar waarden en normen herstelt, hoog houdt en serieus neemt. We hebben in ons verkiezingsprogramma een keuze gemaakt voor een aantal programmalijnen. Natuurlijk is er meer aan de hand in Suriname. De VHP wil werken aan een veilige samenleving, met gezonde en ontwikkelde burgers. De VHP wilt een samenleving met betrokken burgers, met sterke gezinnen en waar burgers naar elkaar omzien. Om solidair te zijn, ook met de komende generaties, is een gezonde economie, een duurzame samenleving en een solide financieel beleid nodig. De VHP wil kortom samenwerken met de burgers van Suriname naar een verantwoordelijke samenleving waar productiviteit en ondernemerschap de boventoon gaan voeren. Met dit verkiezingsprogramma wordt hoop gegeven aan Surinamers een aanzet gegeven om op 25 mei 2020 Suriname een goede toekomst te geven.

Postadres en secretariaat:
Vooruitstrevende Hervormings Partij (VHP)
Mr. Jagernath Lachmonstraat 130
Paramaribo - Suriname
Telefoon: 494497/463939
Email: info@vhp.sr
Website: www.vhp.sr
FB: www.facebook.com/VHP

JOIN DE ORANGE MOVEMENT !
#RED SURINAME

